



Styret i TROMSTRYGD GJENSIDIG SJØFORSIKRINGSSKAP
Postboks 141
9252 TROMSØ

VÅR REFERANSE
22/10716

DERES REFERANSE

DATO
22.05.2023

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Tromsrygd Gjensidig Sjøforsikringsselskap (heretter Tromsrygd) 15. og 16. desember 2022. Formålet med tilsynet var gjennomgang av foretakets system for styring og kontroll med virksomheten, samt risikonivå og kapitalisering.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 8. februar 2023 og styrets svar av 14. mars 2023.

Finanstilsynet har følgende merknader etter tilsynet:

1. FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Finansiell stilling

Nivået på foretakets kapitalmål

Tromsrygds overordnede risikoappetitt og risikotoleransegrense er nedfelt i foretakets instruks for egenvurdering av risiko og solvens. Ifølge instruksen skal Tromsrygd til enhver tid oppfylle myndighetenes regulatoriske kapitalkrav med god margin. Styret har vedtatt en kapitalstrategi som krever at foretaket må kunne absorbere to samtidige, katastrofepregede tap utover det regulatoriske solvenskapitalkravet eller minstekapitalkravet.

Finanstilsynet fikk opplyst under tilsynet at styrets tilleggskapitalkrav ikke er uttrykk for at standardmetoden ikke dekker foretakets katastroferisiko, men et ønske om å ha en tilstrekkelig buffer til det regulatoriske kapitalkravet. Finanstilsynet merket seg at foretaket har konkludert med at det ikke vil være mulig å kreve inn etterskuddspremie av medlemmene, følgelig vil foretaket i realiteten ikke kunne innhente ny kapital. Finanstilsynet antok at dette er en medvirkende årsak til at foretaket har avsatt en buffer som er tilnærmet dobbelt så stor som det regulatoriske kapitalkravet. Finanstilsynet fikk opplyst at nivået for bufferen ikke er basert på en grundig analyse og registrerer at beløpet er et nominelt beløp som har vært det samme siden 2016, og som også ligger fast i framskrivingsperioden. Fordi kapitalbufferen er et fast beløp og ikke basert på en grundig risikoanalyse, stilte Finanstilsynet spørsmål ved om den er et egnet styringsverktøy.

Finanstilsynet registrerer at styret mener at foretakets størrelse og kapitalisering tilsier at enkle styringsregler kan være godt egnet. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket i løpet av 2023 allikevel vil iverksette flere tiltak, herunder å gå bort fra et fast tillegg og forbedre ORSA-prosessen.

Resultater og lønnsomhet

Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at foretakets skadeprosent varierer mye fra år til år, og at forsikringsvirksomheten ikke er lønnsom og spurte om nivået på forsikringspremiene er bærekraftig på sikt.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket arbeider med tiltak, herunder å øke premienivået, øke egenregning og jobbe aktivt med skadeforebyggende arbeid.

Operasjonell risiko - nøkkelpersonsrisiko

Finanstilsynet registrerte at foretaket hadde kun fem ansatte og ba i foreløpig rapport om styrets vurdering av foretakets operasjonelle risiko, herunder nøkkelpersonrisiko.

Det følger av styret svar at det med kun fem ansatte er en iboende operasjonell risiko knyttet til nøkkelpersoner. Styret opplyser at foretaket har innført en rekke tiltak, herunder dokumentert og digitalisert alle arbeidsprosesser, utformet arbeidsprosesser og kundedialog slik at de er minst mulig personavhengige, utarbeidet beredskapsplan der stedfortredere for de ulike stillingene er angitt og sørget for dekning av kritiske deler av virksomheten. Finanstilsynet tar til etterretning at styret vurderer at iverksette tiltak for å redusere risikoen knyttet til nøkkelpersoner er tilstrekkelig, men at dette kontinuerlig vil følges opp av styret.

2. FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

2.1 Overordnet styring og kontroll

2.1.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Overordnede retningslinjer

Finanstilsynet registrerte at mange av foretakets styringsdokumenter var nye og/eller ikke fullstendig implementert. Finanstilsynet fikk opplyst at foretaket arbeider med prosess- og dokumentasjonsforbedringer, men at det tar tid ved siden av normal drift som må prioriteres. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om en redegjørelse for hvilke sentrale prosess- og dokumentasjonsforbedringer som gjenstår og i hvilken grad nye rutiner er innført i virksomheten.

Det fremgår av styrets svar at foretaket i 2022 innførte et kvalitetssystem hvor alle styrende dokumenter, rutiner, avvik og risikostyring skal registreres og revideres. Styret opplyser at i den forbindelse har flere av de styrende dokumentene blitt oppdatert gjennom det siste året, men at det fortsatt gjenstår noe arbeid med å implementere alle dokumenter. Styret fremhever videre at overordnede og styrende dokumenter skal stå i forhold til foretakets størrelse og kompleksitet, og at det er et kontinuerlig arbeid med å oppdatere og tilpasse styrende dokumenter til det aktuelle risikobildet. Gitt foretakets størrelse vurderer styret at å prioritere digitalisering av rutinebeskrivelser er mer hensiktsmessig enn å etablere et omfattende hierarki av styrende dokumenter.

Finanstilsynet påpeker at foretak uansett størrelse og kompleksitet må ha hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko foretaket er, eller kan bli, eksponert for. Finanstilsynet legger til grunn at dette kravet innebærer at styrende dokumenter

gjenspeiler foretakets praksis. Finanstilsynet mener dette kravet ikke innebærer et omfattende hierarki av styrende dokumenter, men et effektivt risikostyringssystem.

2.1.2 Organisering og ansvarsforhold

Styret

Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om styrets vurdering av egen kompetanse.

Finanstilsynet registrerer at det er gjennomført en kartlegging av styrets kompetanse i første kvartal 2023 og at den viser at det er et behov for å øke styrets kompetanse på forsikringstekniske avsetninger og solvensberegninger. Finanstilsynet tar til etterretning at resultatet av kartleggingen vil gis som innspill til valgkomiteen og at det vil danne grunnlag for en langsiktig kompetanseutviklingsplan der det vil settes opp jevnlig kompetansehevende aktiviteter for styremedlemmer.

Kontrollfunksjoner i andrelinjen

Risikostyrings- og aktuarfunksjonen

Finanstilsynet registrerte at foretakets risikostyringsfunksjon og aktuarfunksjon ble utøvd av én og samme person. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret redegjøre for om foretaket har vurdert og håndtert mulige interessekonflikter ved denne organiseringen. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket skal skille funksjonene ved å utkontraktere risikostyringsfunksjonen til annen leverandør fra andre halvår 2023

Finanstilsynet registrerte at aktuarfunksjonen utførte beregninger som aktuarfunksjonen også skal kontrollere. Finanstilsynet påpekte at med en slik organisering utfører ikke aktuarfunksjonen en uavhengig kontroll av førstelinjen. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket vil skille funksjonene ved å inngå en avtale med en førstelinjeaktuar.

Melding om nøkkelfunksjoner

I finansforetak skal alle personer i nøkkelfunksjoner egnethetsvurderes. Nøkkelfunksjonsbegrepet omfatter blant annet risikostyringsfunksjonen, internrevisjon, hvitvaskingsansvarlig, aktuarfunksjonen og etterlevelsesfunksjon.

Dersom nøkkelfunksjoner utkontrakteres skal foretaket sende inn egnethetsvurdering av de personene i foretaket som har ansvaret for de utkontrakterte funksjonene.

Finanstilsynet registrerte i foreløpig rapport at foretaket ikke har sendt inn egnethetsvurdering av den eller de personene i foretaket som har ansvaret for den utkontrakterte etterlevelsesfunksjonen og aktuar/risikostyringsfunksjonen.

Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at det er daglig leder som har ansvaret for oppfølging av utkontrakterte nøkkelfunksjoner. Styret opplyser at det ble sendt inn egnethetsvurdering i januar 2023, men Finanstilsynet kan kun registrere å ha mottatt en egnethetsvurdering av rollen som daglig leder og ikke en egnethetsvurdering av rollen som ansvarlig for de utkontrakterte kontrollfunksjonene. Finanstilsynet understreker at egnethetsvurderingen også gjelder kvalifikasjoner. Finanstilsynet ber foretaket oversende skjema hvor det klart fremgår hvilke roller som er egnethetsvurdert, med nødvendige vedlegg.

2.1.3 Måling av risiko

Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) mv.

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport svakheter ved prosess og utarbeidelse av foretakets ORSA. Finanstilsynet vurderte at foretakets retningslinjer ikke var tilstrekkelig detaljert til å kunne gi klare føringer. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om foretakets risikovurderinger, stresstester og katastrofescenarier var tilstrekkelig til å representere det faktiske risikobildet i foretaket. Finanstilsynet stilte videre spørsmål til styrets vurdering av standardmetodens egnethet for foretaket.

Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at styret har gjort endringer i risikostyringsfunksjonen, og at foretaket i forbindelse med denne endringen skal revurdere retningslinjer, prosess og vurderinger. Finanstilsynets tar til etterretning at Finanstilsynets påpekninger vil hensyntas i dette arbeidet.

Beregning av solvenskapitalkravet

Tapsabsorberende evne av utsatt skatt

Finanstilsynet registrerte at foretaket i beregningen av solvenskapitaldekningen hensyntar en teoretisk skatteforpliktelse som gir en tapsabsorberende evne av utsatt skatt. Risikostyringsfunksjonen opplyste under tilsynet at den teoretiske skatteforpliktelsen følger automatisk gjennom rapporteringssystemet foretaket benytter. Finanstilsynet noterte seg at verken administrasjonen eller styret hadde et forhold til den teoretiske skatteforpliktelsen, og at det ikke forelå dokumentasjon som rettfærdiggjør bruken av utsatt skatt i beregningen av kapitalkravet for Tromsrygd.

Finanstilsynet tar til etterretning at styret anerkjenner manglende dokumentasjon for å hensynta utsatt skatt i beregning av kapitalkravet, og at foretaket ikke har inkludert dette i solvensberegningen for 2022.

2.1.4 Overvåking og rapportering

Beredskapsplan

Finanstilsynet registrerte at det av Tromsrygds beredskapsplan fremgikk at Tromsrygd skal iverksette tiltak for å bedre solvenskapitalen dersom den er lavere enn en gitt nominell størrelse. Tiltak var identifisert, uten noen form for rangering, men det ble presisert at enkelte tiltak ikke skulle iverksettes før solvenskapitalen var under en gitt størrelse. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om det er forsvarlig å vente til solvenskapitalen faller til den oppgitte nominelle størrelsen uavhengig av hva det regulatoriske kapitalkravet og det egenvurderte kapitalbehovet er. Finanstilsynet påpekte at foretaket må vurdere om tiltakene er gjennomførbare i en krisesituasjon og at styret bør fastsette nærmere retningslinjer for bruken av tiltakene.

Finanstilsynet tar til etterretning at styret vil oppdatere beredskapsplanen, og at ny beredskapsplan vil ha grenser uttrykt i prosent av faktisk solvenskapitalkrav og inkludere dokumentasjon av hvorvidt aktuelt tiltak vurderes som gjennomførbart i en krisesituasjon. Finanstilsynet registrerer at planen også vil inneholde en beskrivelse av prosesser som skal iverksettes for vurdering av hvilke tiltak som skal gjennomføres.

2.2 Forsikringsområdet

2.2.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Overordnede mål og rammer for forsikringsvirksomheten

Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret vurdere å tallfeste mål for forsikringsvirksomheten.

Finanstilsynet tar til etterretning at styret vurderer at det kan være hensiktsmessig å innarbeide slike parameter også i overordnede styringsdokumenter.

Forsikringstekniske avsetninger

Det var Finanstilsynets oppfatning at Tromstrygd mangler en samlet dokumentasjon av foretakets metode for beregning av forsikringstekniske avsetninger og vurderte at slik metodebeskrivelse ville redusere foretakets nøkkelpersonrisiko og bidra til å klargjøre skillet mellom beregningsfunksjonen og aktuarfunksjonen.

Finanstilsynet tar til etterretning at styret mener dokumentasjonen av metode for beregning av forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelig, men at det vil sørge for en utvidet beskrivelse av beregninger som blir foretatt for solvensformål.

2.3 Kapitalforvaltningsområdet

2.3.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Kapitalforvaltningsstrategi

Finanstilsynet kunne ikke se at Tromstrygd overvåker om avkastningen oppnådd over tid var i henhold til målet fremsatt i strategien. Finanstilsynet merket seg at Tromstrygd måler resultater mot budsjett-tall og indekser i kvartalsrapporten, men kunne ikke se at det fremkom noe parameter for forsikringsforetaks avkastning.

Finanstilsynet tar til etterretning at det arbeides med en revidering av kapitalforvaltningsstrategien hvor det vil spesifiseres hvordan avkastningen skal måles. Videre vil dette innarbeides i foretakets kvartalsrapportering. Finanstilsynet ber om at ny kapitalforvaltningsstrategi og kvartalsrapport inkludert disse endringene sendes Finanstilsynet når det er vedtatt, og senest innen 31. desember 2023.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet. Kopi av tilsynsrapporten bes sendt til valgt revisor.

For Finanstilsynet

Runa K. Sæther
seksjonssjef

Linn T. Jørgensen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.